

“Останній дюйм”

Образи Бена і Деві, художні засоби їхнього створення

Віра у внутрішні можливості людини, подолання нею життєвих випробувань, здатність до порозуміння. Утвердження сімейних цінностей

Зміст твору. Тести

1. Джеймс Олдрідж народився в:

А) Англії; Б) Франції; В) Австралії.

2. Про що написав Дж. Олдрідж у своїй статті «І в мені частка України»?

А) про те, що Україна – чудова, прекрасна країна; Б) про те, що Україна нагадує йому Австралію; В) про те, що він часто буде сюди приїжджати.

3. Дія оповідання відбувається в:

А) США; Б) Єгипті; В) Канаді.

4. Якою була атмосфера в сім'ї Деві?

А) доброзичлива; Б) переважала повага та любов; В) всі були самотні та чужі один одному.

5. Бен прилетів до Акулячої бухти, щоб:

А) здійснити зйомку фільму про акул; Б) досліджувати поведінку акул; В) милуватися красою океану.

6. Хто знав про місце перебування Бена та Деві?

А) мати; Б) ніхто; В) прикордонники.

7. Про що жалкував Бен?

- А) що не взяв із собою акулячу клітку; Б) що взяв із собою сина;
- В) що взяв мало пива.

8. Акули в оповіданні порівнюються з:

- А) гарматними снарядами; Б) бойовими торпедами; В) бойовими літаками; Г) сірими ракетами

9. Чого більш за все боявся Деві?

- А) гойдання літака; Б) роздратованого тону батька; В) боявся, що в разі небезпеки їх не знайдуть.

10. Що трапилося з Беном під час підводних зйомок?

- А) заплив так далеко, що не знав, де знаходиться; Б) йому не вистачило кисню; В) на нього напали акули.

11. Що допомагає і водночас заважає Деві у польоті?

- А) вітер; Б) несправний мотор; В) компас; Г) хмари.

12. Яка мить є найголовнішою при посадці літака?

- А) зниження; Б) вибрана швидкість; В) коли залишається шість дюймів; Г) останній дюйм.

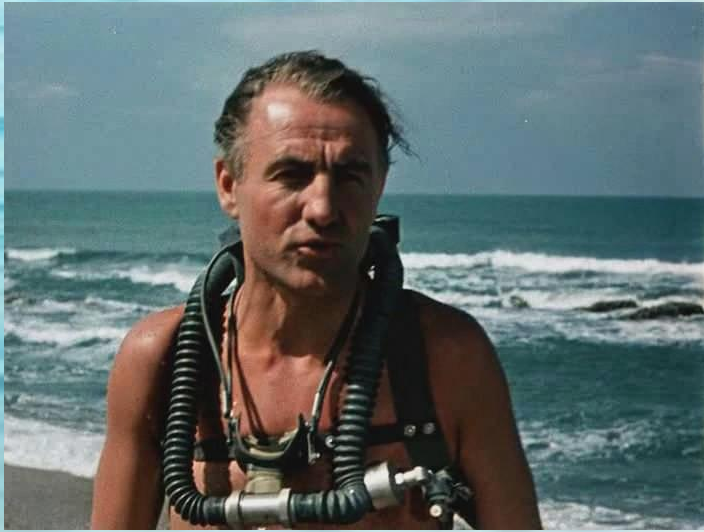
Ключ: 1В; 2Б; 3Б; 4В; 5А; 6Б; 7Б; 8Г; 9В; 10В; 11А; 12Г.

Завдання нашого уроку - проаналізувати ключові епізоди й образи оповідання, розкрити силу особистого прикладу (образ Бена) та особливості формування характеру на прикладі образу Деві; схарактеризувати художні засоби їхнього створення.

Чому це важливо? «Не треба кращого зразка, коли в очах приклад батька», - ці слова належать російському поету й мислителю Олександрю Грибоедову. Не можна не погодитися з твердженням О. С. Грібоєдова, але чи завжди поведінка та ставлення батьків до дітей можуть бути позитивним прикладом для інших? Вдома ви склали поради Бену стосовно поведінки щодо його власного сина. Зачитайте ці поради.

Образ Бена

У якій галузі Бен був майстром своєї справи?

Чому вирішив заробити гроші підводними зйомками?

Як Бен поводить себе під водою? У чому полягала небезпека підводних зйомок?

Коли згадується про «останній дюйм» в епізоді першого занурення? З якого приводу?

Як поводить себе Бен, пірнаючи вдруге у воду? Що він говорить сину?

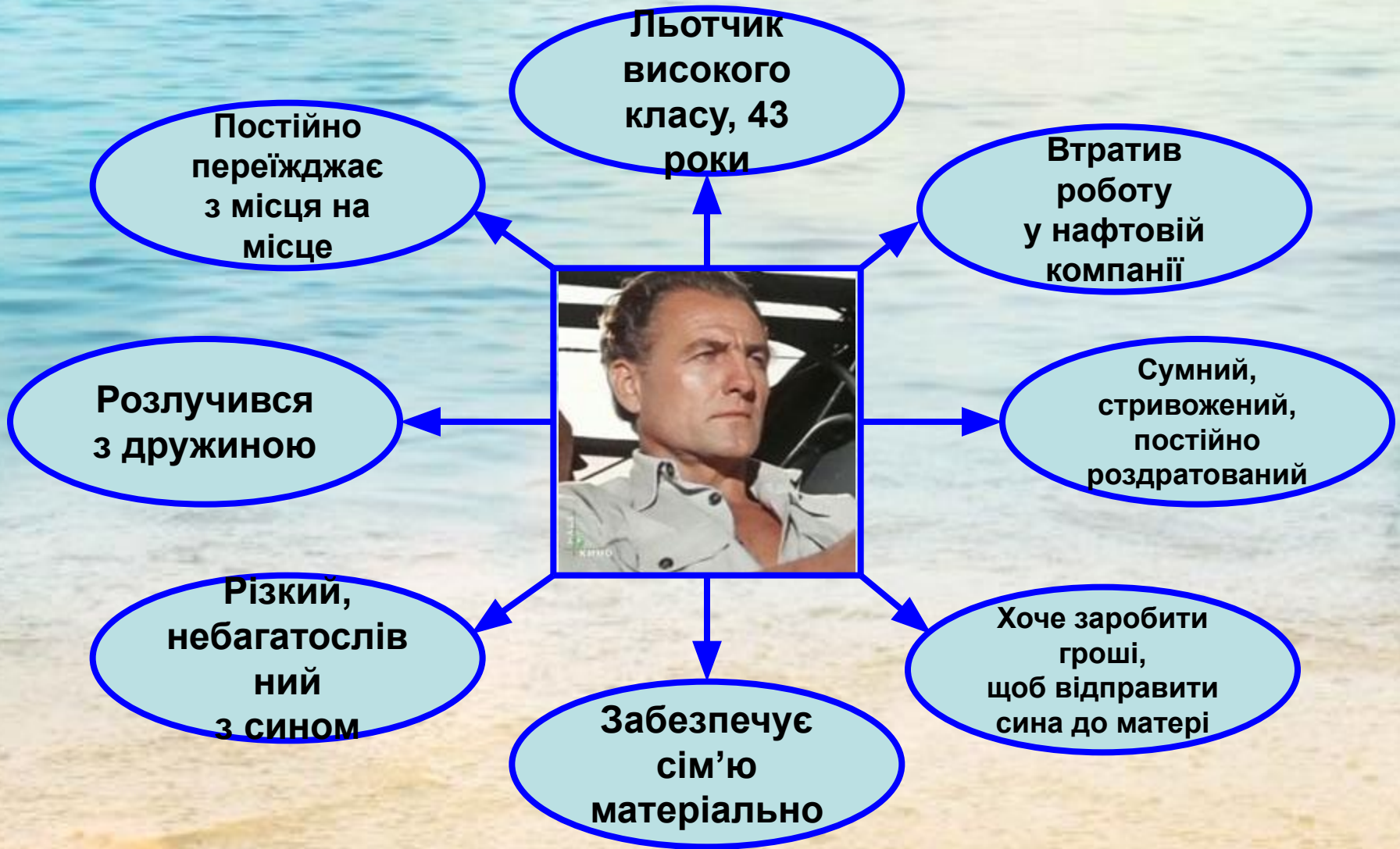
Чому з Беном сталося нещастя?

Бен, вже покусаний акулами й скривавлений, опинився на березі. Як він ся має? Чи може розраховувати на допомогу з боку Деві?

Коли проявилися справжні батьківські почуття? Зачитайте.

Бен до того, як сталося лихо

Запитання: Чи можна назвати поведінку і характер Бена егоїстичними?

Еволюція образу Бена

Як ви вважаєте, попереднє ставлення Бена до Деві було виявом нелюбові батька до сина?

Ні, його неухважність пояснюється відсутністю, зайнятістю, пошуками роботи, конфліктними стосунками з дружиною.

Про що в першу чергу піклується важко поранений Бен?

Про те, щоб Деві перев'язав його, що зупинить кровотечу.

За звичкою Бен розмовляє з Деві, намагаючися кричати, віддавати накази. Чи правильною є така поведінка?

Ні. Бен швидко зрозумів: щоб врятувати сина, йому треба не кричати, а знайти шлях до серця, душі, свідомості своєї дитини.

Коли батько вперше називає Деві сином? Зачитайте.

Які поради дає батько?

Батько оцінив сина: «Хороший хлопець». Що ви вкладаєте у цю характеристику літературного героя?

Чому, на вашу думку, автор не дозволяє знепритомніти Бенові під час посадки літака?

Чому Бен морально готувався до зустрічі з сином у лікарні?

Чи можна вважати поведінку Бена у важкій ситуації зразковою?

Образ Деві

Коли й за яких обставин з хлопцем спілкувалися його батьки?

Чому Бен взяв з собою сина у політ?

Як почувався Деві у літаку? Чому він заплакав?

Батько намагається навчити сина керувати літаком. Чи здібним учнем виявляється Деві?

Як поведився Деві на узбережжі Червоного моря?

Прокоментуйте слова: «Деві відчув свободу». Свободу від чого чи від кого?

Чи припускає хлопець, що може залишитись сам?

Чи відчуває Деві себе самотнім навіть перебуваючи у товаристві батька?

Хлопцю лише 10 років. Згадайте себе у такому віці. Чи змогли б ви зробити все те, що зробив Деві?

Еволюція образу Деві

Яким голосом розмовляє Деві з батьком під час польоту?

Чому він плаче?

Коли у хлопчика закралася тривога, що вони можуть звідси не вибратися?

Деві виконує всі накази пораненого Бена. Чи змінилося ставлення сина до батька?

Що зміг зробити Деві?

Ціною неймовірних, надлюдських зусиль хлопчик затягнув батька у літак, підняв «Остер» у повітря, знайшов шлях до Каїру, зумів посадити літак.

Чи відбулися зміни в характері Деві?

Як він став висловлювати свої почуття й думки?

Чого навчили хлопчика пережиті події?

Завдяки чому він спромігся врятувати своє та батькове життя?

Прочитайте уривок тексту (с. 128) зі слів «Ніс літака задерся...». У цій сцені плаче батько. Чому, на вашу думку, не плаче Деві?

Справжня людина в екстремальній ситуації

Що дало сили Бенові не померти? Прокоментуйте ключові слова.

«Головне вижити до Каїра і показати хлопцеві, як посадити літак. Тільки на це він надіявся, це була його найдальша мета. І ця надія допомогла йому забратися у літак...».

Як автор підсумовує те, що сталося? *«Ніколи не знаєш, на що ти здатний, доки не спробуєш...».*

Що автор мав на увазі, говорячи ці слова?

Опинившись у граничній ситуації, людина відкриває для себе нові можливості, нові зміни. Бен відчув себе батьком, який спробує наблизитися до сина, а Деві відчув, що доля батька і його власна тепер буде залежати тільки від нього.

Дж. Олдрідж пише: “Він (Бен) раптом зрозумів, що виживе. Він так боявся померти і ще зовсім не хотів здаватись!” Прочитайте продовження цитати (с. 128). Згадайте твори інших письменників, де йдеться про жагу до життя.

Подумайте, чому Бен прагне вижити, якщо він назавжди втратив можливість керувати літаком?

У Бена з'явилася нова мета у житті. Він зрозумів, що “крім усього, був ще хлопчик”.

Як ви розцінюєте слова Бена “Ну як, Деві? Здорово було, га?”

Чому обличчя Деві під час зустрічі у лікарні залишається серйозним?

Утвердження сімейних цінностей у творі

- Родина може бути малою і великою. Ми не випадково трактуємо слово сім'я як "сім я", маючи на увазі дружні стосунки, що засновані на взаємній повазі, взаємному порозумінні. Згадайте, що ми дізналися про сім'ю Деві. Яка там повага, яке порозуміння! Драматург Віктор Розов, говорячи про конфлікт між батьками і дітьми, стверджував: «Не безодня лежить між молодими та дорослими, а дистанція пробігу. Різнить їх та об'єднує та паличка, яку вони передають один одному із рук у руки. Без неї немає руху, немає життя.» Дійсно, хотілося б, щоб і у батьків, і у дітей була одна дорога. А для цього лише потрібно зробити крок назустріч...
- Хочу сказати вам, діти, що в сьогоденному складному житті ваші батьки також мають багато проблем. Вони зайняті, заклопотані, їм постійно не вистачає часу. Саме тому вони бувають іноді неуважними до вас. Можливо, є необхідність вам зробити перший крок назустріч, постаратися зрозуміти своїх батьків, запропонувати спільну справу, що об'єднає вас, щоби врешті-решт ви змогли здолати останній дюйм непорозуміння, який існує між вами. «Останній дюйм, який розділяє всіх і все, нелегко подолати, але можливо». Оповідання «Останній дюйм» - це своєрідний глибокий роздум про вічні цінності людського життя, про становлення людини, про духовне зближення батьків і дітей. Бажаю вам повного взаєморозуміння з вашими батьками, справжньої духовної близькості.

Домашнє завдання

1. Скласти сенкани “Бен”, “Деві”, “Сім’я”.
2. Визначити композиційні елементи твору.

